

Katarzyna Szkudlarek

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Aktywność jednostek samorządu terytorialnego w powiecie poznańskim w pozyskiwaniu wsparcia z funduszy unijnych w latach 2004–2008

Zarys treści: Celem artykułu jest ocena aktywności jednostek samorządu terytorialnego w powiecie poznańskim w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych w latach 2004–2008. Podjęto próbę określenia roli środków, które można było pozyskać w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) w realizacji zadań podejmowanych przez gminy. Dokonana została analiza struktury projektów oraz próba oceny aktywności, skuteczności i efektywności władz gmin powiatu poznańskiego w pozyskiwaniu wsparcia finansowego w ramach ZPORR, który był najważniejszym instrumentem polityki regionalnej w pierwszych latach członkostwa Polski w Unii Europejskiej. W analizie zwrócono również uwagę na fakt, że okres funkcjonowania tego programu był dla władz samorządowych ważnym etapem nabierania doświadczeń w zakresie aplikowania o środki unijne.

Słowa kluczowe: polityka regionalna, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, powiat poznański, aktywność, skuteczność i efektywność samorządów

1. Wprowadzenie

Procesy społeczno-gospodarcze związane z transformacją ustrojową, a w szczególności integracja Polski z Unią Europejską, przyczyniły się do szerokiego zainteresowania problematyką rozwoju regionalnego i polityki regionalnej. 1 maja 2004 r. Polska wstąpiła do Unii Europejskiej, stając się jej pełnoprawnym członkiem. Polska jako kraj słabiej rozwinięty stała się jednym z głównych beneficjentów korzystających z instrumentów finansowych polityki regionalnej Unii Europejskiej, do których należą fundusze strukturalne oraz Fundusz Spójności (por. Parysek 2001, Adamczyk, Borkowski 2005, Dziurbejko 2006, Churski 2008).

Celem artykułu jest ocena aktywności jednostek samorządu terytorialnego w powiecie poznańskim w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych w latach 2004–2009. Realizacja tak sformułowanego celu wiąże się z analizą struktury projektów oraz próbą oceny aktywności, skuteczności i efektywności władz gmin po-

wiatu poznańskiego w pozyskiwaniu wsparcia finansowego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), który był najważniejszym instrumentem polityki regionalnej w pierwszych latach członkostwa Polski w Unii Europejskiej. W analizie zwrócono również uwagę na fakt, że okres funkcjonowania tego programu był dla władz samorządowych ważnym etapem nabierania doświadczeń w zakresie aplikowania o środki unijne.

Zakres przestrzenny badań obejmuje siedemnaście gmin powiatu poznańskiego, zakres czasowy – okres od 2004 do 2009 r., czyli pierwsze lata członkostwa Polski w Unii Europejskiej, a tym samym czas działania ZPORR¹. Analiza nie obejmuje obecnego okresu programowania 2007–2013, a więc funkcjonowania m.in. Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (WRPO).

2. Przygotowanie samorządów lokalnych w gminach do pozyskiwania funduszy strukturalnych

Gminy wchodzące w skład powiatu poznańskiego cechuje zróżnicowanie poziomu dochodów i wydatków budżetowych. W latach 2004–2008 dynamika wzrostu wydatków ogółem (185,79%) oraz wydatków inwestycyjnych (268,88%) była wyższa niż dynamika wzrostu dochodów budżetów tych jednostek samorządu terytorialnego (171,64%). W związku z tym władze gmin powinny poszukiwać dodatkowych źródeł finansowania swoich inwestycji. Jednym ze specyficznych rodzajów dochodów budżetów samorządowych są środki zagraniczne, w tym środki unijne². Dużą część funduszy strukturalnych pozyskują samorządy gmin.

W analizie podjęto próbę przedstawienia **stopnia aktywności** poszczególnych gmin w aplikowaniu o środki unijne w ramach ZPORR. Aktywność jednostek samorządowych została zmierzona liczbą złożonych wniosków o dofinansowanie projektu. Następnym elementem analizy była **ocena skuteczności** w sięganiu po wsparcie, której miarą była liczba wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania oraz liczba zrealizowanych projektów w stosunku do liczby złożonych wniosków aplikacyjnych. W trzecim kroku postępowania badawczego podjęto próbę **oceny efektywności** absorpcji środków strukturalnych przez poszczególne gminy. W tym celu, gminy zostały sklasyfikowane według wartości pozyskanego dofinansowania, wartości projektu ogółem oraz wartości otrzymanego dofinansowania w odniesieniu do liczby mieszkańców danej jednostki terytorialnej.

¹ Decyzją Komisji Europejskiej do 30.06.2009 r. został przedłużony okres wydatkowania funduszy z perspektywy 2004–2006 w Polsce.

² Art. 3. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 203, poz. 1966 z późn. zmianami) zalicza je wyraźnie do dochodów, a ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 (Dz.U. 2009 nr 157, poz. 1240 z późn. zmianami) w art. 5 określa je jako środki publiczne.

3. Aktywność samorządów

Stopień aktywności gmin wchodzących w skład powiatu poznańskiego w aplikowaniu o fundusze strukturalne w ramach ZPORR został zmierzony liczbą złożonych wniosków o dofinansowanie realizacji projektów.

Źródłem dofinansowania realizacji projektów inwestycyjnych w ramach priorytetu 1 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów” i 3 „Rozwój lokalny” był Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Na realizację tzw. projektów miękkich lub społecznych w ramach priorytetu 2 „Wzmocnienie zasobów ludzkich” można było otrzymać środki z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

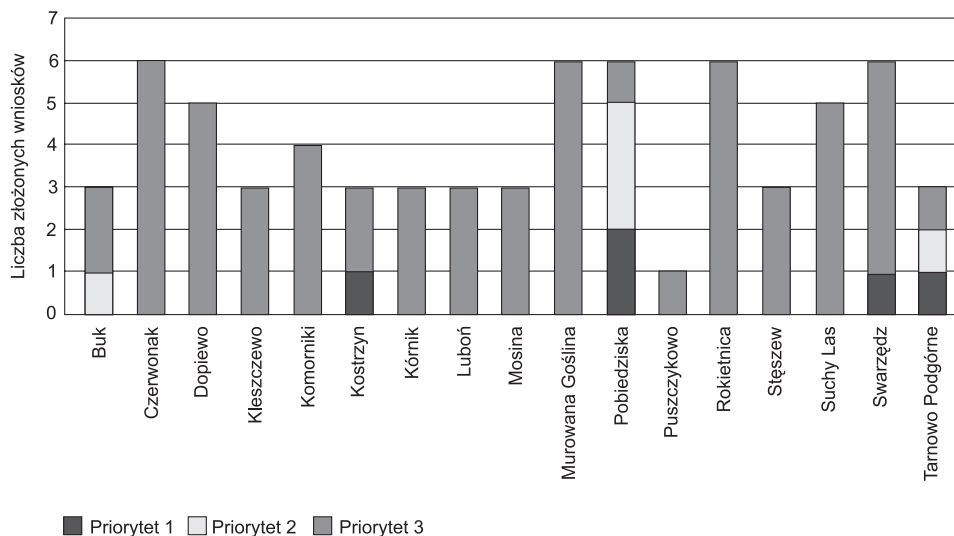
W uzupełnieniu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (Dz.U. z 2004 r. nr 200, poz. 2051 z późn. zmianami) przedstawiono kryteria dostępu do poszczególnych priorytetów i działań. Dla każdego działania w ramach ZPORR została określona lista potencjalnych beneficjentów. Ponadto ustalone zostały także kryteria geograficzne (konkretne obszary wsparcia), demograficzne (liczba mieszkańców) czy finansowe (wielkość projektu). Przykładowo dla działań w ramach priorytetu 1 oraz 3 uzgodniono kryteria wielkości projektów, co miało na celu ich podział na inwestycje o charakterze regionalnym (priorytet 1) lub lokalnym (priorytet 3) Ponadto w tym dokumencie do każdego z działań lub poddziałań wymienione były rodzaje kwalifikujących się projektów. W ramach danego działania beneficjenci mogli często realizować różnego rodzaju projekty.

Władze gmin wchodzących w skład powiatu poznańskiego złożyły łącznie sześćdziesiąt dziewięć wniosków aplikacyjnych. Aktywność jednostek samorządu lokalnego w zakresie pozyskiwania środków była zróżnicowana. Jednostki lokalne średnio złożyły po cztery wnioski aplikacyjne. Najczęściej władze gmin składały po trzy wnioski aplikacyjne – siedem gmin. Pięć gmin złożyło aż po sześć wniosków. Tylko gmina Puszczykowo złożyła jeden wniosek o dofinansowanie realizacji inwestycji lokalnych (ryc. 1).

Władze lokalne złożyły zdecydowanie najwięcej wniosków o dofinansowanie realizacji projektów w ramach priorytetu 3 „Rozwój lokalny”. Liczba pięćdziesięciu dziewięciu wniosków stanowiła aż 85,50% ogólnej liczby wniosków aplikacyjnych złożonych przez gminy powiatu poznańskiego w ramach ZPORR. Tylko po 7,25% z ogółu złożonych wniosków aplikacyjnych dotyczyła działań w ramach priorytetu 1 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów” oraz 2. „Wzmocnienie zasobów ludzkich”.

Bardziej szczegółowa analiza struktury złożonych wniosków o dofinansowanie realizacji projektów została przeprowadzona osobno dla projektów inwestycyjnych w ramach priorytetu 1 i 3 oraz projektów społecznych w ramach priorytetu 2.

W ramach priorytetu 1 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów” i 3 „Rozwój lokalny” gminy złożyły łącznie sześćdziesiąt cztery wnioski aplikacyjne. Władze lokalne chciały otrzymać dofinansowanie realizacji pięciu projektów w ramach priorytetu 1 oraz pięćdziesięciu dziewięciu projektów w ramach priorytetu 3 Należy podkreślić, że jednostki lokalne były zdecydowanie bardziej zainteresowane realizacją projektów w ramach

Ryc. 1. Struktura i liczba złożonych wniosków o dofinansowanie w ramach ZPORR w latach 2004–2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego (2009 r.).

priorytetu 3. Liczba wniosków aplikacyjnych złożonych w ramach tego priorytetu stanowiła aż 92,2% ogółu złożonych wniosków w ramach tych dwóch priorytetów. Na znacznie mniejszą liczbę wniosków złożonych w ramach priorytetu 1 mogła wpłynąć niższa alokacja środków na ten priorytet, ale także kryteria demograficzne (dotyczące liczby mieszkańców, np. poddziałanie 1.1.1 skierowane było do ośrodków miejskich mających więcej niż 20 tys. mieszkańców) lub finansowe (wyższe wartości całkowite projektów) dostępu do niektórych działań czy poddziałań.

Tabela 1. Struktura złożonych wniosków aplikacyjnych przez gminy powiatu poznańskiego w ramach priorytetu 1 i 3 ZPORR (lata 2004–2009)

Typ projektu	Priorytet 1	Priorytet 3	Priorytet 1 i 3
infrastruktura drogowa	1	25	26
infrastruktura wodno-kanalizacyjna	2	21	23
infrastruktura sportowa (hale, sale)	–	4	4
infrastruktura edukacyjna (szkoły)	–	3	3
infrastruktura kulturalna (biblioteki)	–	3	3
rewitalizacja obszarów miejskich lub wiejskich	–	2	2
technologie informacyjne i komunikacyjne (informatyzacja)	2	–	2
turystyka	–	1	1
Suma	5	59	64

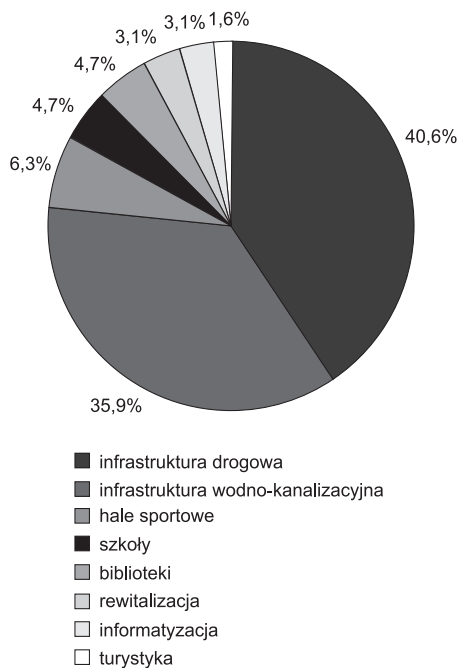
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego (2009 r.).

Analiza struktury złożonych wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach priorytetu 1 i priorytetu 3 została przeprowadzona według następujących kategorii interwencji: infrastruktura drogowa, infrastruktura wodno-kanalizacyjna, infrastruktura sportowa (hale), infrastruktura edukacyjna (szkoły), biblioteki, rewitalizacja obszarów miejskich lub wiejskich, technologie informacyjne i komunikacyjne (informatyzacja) oraz turystyka (tab. 1).

Władze gmin z powiatu poznańskiego składały najczęściej wnioski o dofinansowanie realizacji projektów, które dotyczyły najpilniejszych potrzeb mieszkańców, czyli poprawy jakości i dostępności dróg oraz poprawy wyposażenia terenu gmin w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Władze aż czternastu samorządów lokalnych z powiatu poznańskiego chciały pozyskać fundusze strukturalne na inwestycje drogowe. Złożyły one łącznie dwadzieścia sześć wniosków na dofinansowanie realizacji projektów drogowych w ramach ZPORR. Liczba ta stanowiła 40,6% wszystkich złożonych przez władze gmin powiatu poznańskiego wniosków aplikacyjnych w ramach priorytetu 1 i priorytetu 3. Władze lokalne dwunastu gmin starały się o fundusze na inwestycje związane z dostępem do wody i kanalizacją. Złożyły one łącznie dwadzieścia trzy wnioski, co stanowiło 35,9% liczby wszystkich wniosków.

Innymi słowy, ponad 3/4 wszystkich złożonych wniosków aplikacyjnych w ramach priorytetu 1 i 3 dotyczyło projektów drogowych lub wodno-kanalizacyjnych. Dla lokalnych władz ważna była także poprawa infrastruktury społecznej (edukacyjnej, sportowej oraz kulturalnej). Cztery gminy chciały uzyskać środki unijne na współfinansowanie budowy hal sportowych (6,3% wniosków). Ponadto zostały złożone cztery wnioski, które miały na celu pozyskanie części środków na budowę placówek oświatowych (przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum). Poza tym trzy jednostki starały się o fundusze na budowę lub modernizację lokalnych bibliotek. Władze dwóch gmin chciały uzyskać środki na rewitalizację. Dwie gminy złożyły wnioski w celu pozyskania środków na informatyzację społeczności lokalnych. Tylko jedna gmina zainteresowana była projektem z zakresu turystyki (tab. 1, ryc. 2).

W ramach priorytetu 2 „Wzmocnienie zasobów ludzkich” beneficjenci mogli realizować różnego rodzaju projekty społeczne (tzw. projekty miękkie). Tego

Ryc. 2. Struktura złożonych wniosków aplikacyjnych przez gminy powiatu poznańskiego w ramach priorytetu 1 i 3 ZPORR (w latach 2004–2009)

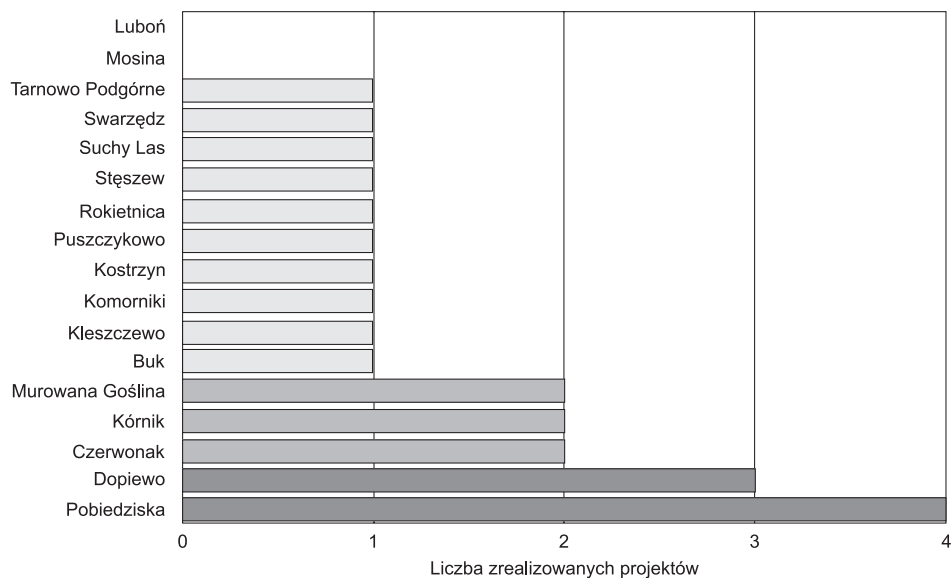
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego (2009 r.).

typu działania nie były jednak przedmiotem szerszego zainteresowania władz gmin powiatu poznańskiego, o czym świadczy niewielka liczba złożonych wniosków aplikacyjnych (5). Gmina Pobiedziska zainteresowana była zrealizowaniem dwóch projektów w ramach działania 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie” oraz jednego w ramach działania 2.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne”. Także gmina Tarnowo Podgórne zainteresowana była programem stypendialnym. Gmina Buk z kolei chciała pozyskać środki w ramach działania 2.3 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacji”. Na dużo mniejsze zainteresowanie władz gmin projektami społecznymi wpłynęła z pewnością dużo niższa wysokość środków, które można było pozyskać. Mimo niższych wartości całkowitych projektu, procedura aplikowania, realizacja i rozliczanie projektu wyglądały podobnie, jak w przypadku większych projektów infrastrukturalnych.

4. Skuteczność samorządów

Skuteczność aplikowania o środki unijne została zmierzona liczbą zrealizowanych projektów. Gminy z powiatu poznańskiego otrzymały w ramach ZPORR dofinansowanie na realizację dwudziestu trzech projektów.

Gmina Pobiedziska pozyskała środki na współfinansowanie realizacji czterech projektów, jednego związanego z budową kanalizacji i trzech tzw. projektów

Ryc. 3. Pozycja gminy według liczby realizowanych projektów w ramach ZPORR (lata 2004–2009)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

społecznych. Gmina ta była swojego rodzaju „liderem” w powiecie poznańskim, jeśli brać pod uwagę liczbę wykonanych projektów. Gmina Dopiewo otrzymała środki na dofinansowanie realizacji trzech projektów wodno-kanalizacyjnych. W gminie Czerwonak, Kórnik i Murowana Goślina zostały wykonane po dwa projekty. Dziesięć gmin zrealizowało tylko po jednym projekcie (Buk, Kleszczewo, Komorniki, Kostrzyn, Puszczykowo, Rokietnica, Stęszew, Suchy Las, Swarzędz, Tarnowo Podgórne). Należy podkreślić, że dwie gminy wchodzące w skład powiatu poznańskiego nie pozyskały żadnych środków w ramach ZPORR. Grupę gmin „bez projektu” tworzy Luboń oraz Mosina Te dwie gminy były aktywne, ale nieskuteczne w pozyskiwaniu funduszy unijnych (załącznik 1, ryc. 3).

Skuteczność aplikowania poszczególnych gmin o środki unijne w ramach ZPORR została zmierzona także liczbą zrealizowanych projektów w stosunku do liczby złożonych wniosków aplikacyjnych.

Tabela 2. Skuteczność gmin w pozyskiwaniu środków w ramach ZPORR (lata 2004–2009)

Gmina	Liczba złożonych wniosków aplikacyjnych (a)	Liczba wybranych do dofinansowania wniosków aplikacyjnych (b)	Skuteczność gmin (b/a)
Buk	3	1	0,33
Czerwonak	6	2	0,33
Dopiewo	5	3	0,60
Kleszczewo	3	2*	0,67
Komorniki	4	2*	0,50
Kostrzyn	3	1	0,33
Kórnik	3	2	0,67
Luboń	3	0	0,00
Mosina	3	0	0,00
Murowana Goślina	6	2	0,33
Pobiedziska	6	4	0,67
Puszczykowo	1	1	1,00
Rokietnica	6	1	0,17
Stęszew	3	1	0,33
Suchy Las	5	1	0,20
Swarzędz	6	1	0,17
Tarnowo Podgórne	3	1	0,25
Suma	69	25 (23)*	0,36

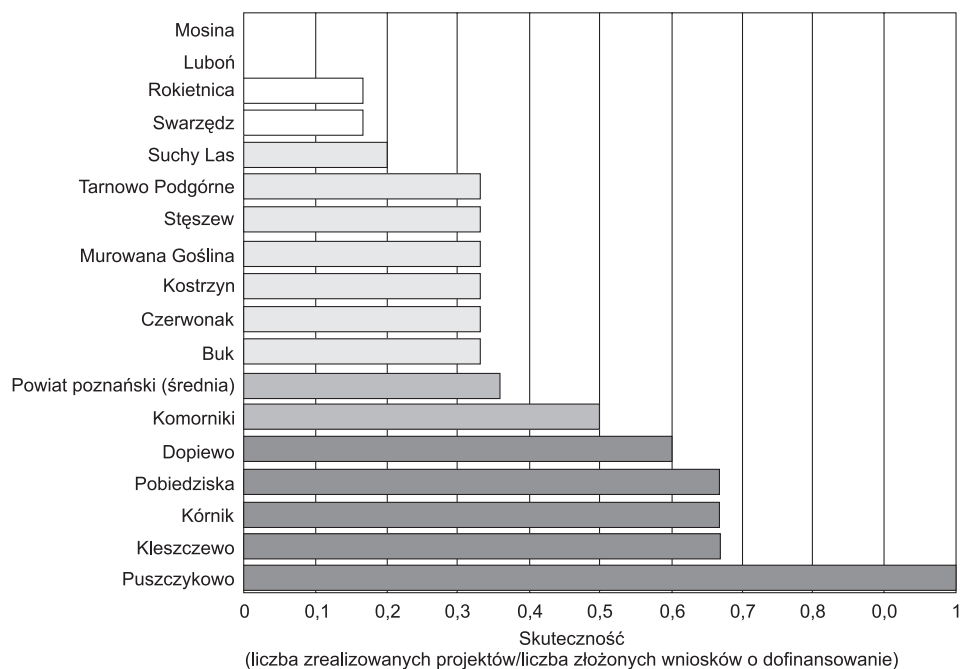
*Należy wyjaśnić przyczynę rezygnacji dwóch gmin z aplikowania o środki w ramach ZPORR na rzecz środków z SAPARD, który był przedakcesyjnym instrumentem rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. W Polsce przygotowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju wsi program operacyjny SAPARD został uruchomiony na początku lipca 2002 r. Wnioski o pomoc finansową w jego ramach można było składać do 20 lipca 2004 r., wtedy zaczął funkcjonować już także ZPORR.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

Średni poziom skuteczności gmin z powiatu poznańskiego w aplikowaniu o środki unijne w ramach ZPORR wyniósł 0,36. Najwyższą skutecznością, biorąc pod uwagę opisane wcześniej kryterium, cechowała się gmina Puszczykowo, która złożyła tylko jeden wniosek aplikacyjny i otrzymała dofinansowanie na realizację tego projektu (1,00). Skutecznością powyżej średniej dla powiatu odznaczały się także gminy: Kleszczewo, Kórnik i Pobiedziska (0,67) oraz Dopiewo (0,6). Niską skutecznością wykazały się gminy Rokietnica (0,17) i Swarzędz (0,17). Należy jednak zauważyć, że zupełnie nieskuteczne w aplikowaniu o fundusze strukturalne w ramach ZPORR okazały się dwie gminy: Luboń i Mosina (por. tab. 2, ryc. 4).

Struktura wybranych do współfinansowania projektów jest bardzo podobna do struktury złożonych wniosków aplikacyjnych (ryc. 2, 5). W grupie zrealizowanych projektów w ramach priorytetu 1 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów” i 3 „Rozwój lokalny” można wyróżnić osiem z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz sześć, związanych z inwestycjami drogowymi. Ponad 3/4 wszystkich zrealizowanych projektów w gminach powiatu poznańskiego dotyczyło inwestycji drogowych lub wodno-kanalizacyjnych (identycznie jak w przypadku struktury wniosków aplikacyjnych).

W ramach poprawy lokalnej infrastruktury społecznej (edukacyjnej, kulturalnej i sportowej) wybudowano przedszkole (1 projekt), salę gimnastyczną przy placówce

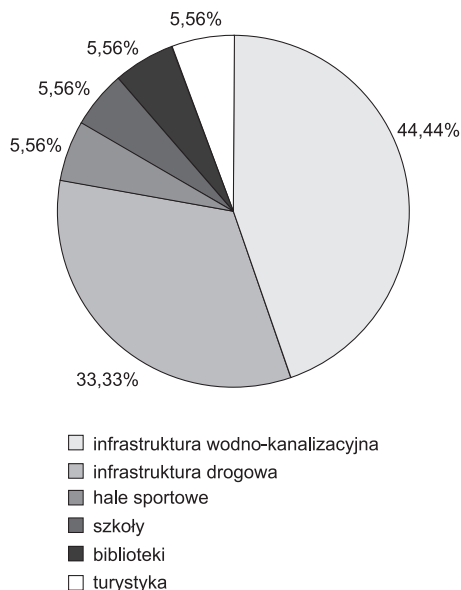
Ryc. 4. Pozycja gminy według skuteczności mierzonej liczbą zrealizowanych projektów w stosunku do liczby złożonych wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach ZPORR (2004–2009)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

edukacyjnej (1 projekt) oraz rozbudowano i zmodernizowano gminny ratusz na potrzeby działalności biblioteki publicznej (1 projekt). Ponadto w jednej z gmin zrealizowany został projekt turystyczny, który polegał na budowie systemu informacji turystycznej (ryc. 5, tab. 3).

W ramach priorytetu 2 „Wzmocnienie zasobów ludzkich” zostało realizowanych pięć projektów społecznych (tzw. projektów miękkich). Jak już wspomniano wcześniej, tego typu działania nie były przedmiotem szerszego zainteresowania władz gmin powiatu poznańskiego, o czym świadczy niewielka liczba złożonych wniosków aplikacyjnych, która była równa liczbie wybranych do dofinansowania projektów (po 5). W ramach tego priorytetu realizowane zostały trzy projekty, które miały na celu zwiększenie kwalifikacji miejscowej ludności w celu przeciwdziałania bezrobociu. Ponadto w dwóch gminach zrealizowano po jednym projekcie, który dotyczył pomocy stypendialnej dla uczniów szkół średnich (załącznik 1).

Na rycinie 6 przedstawiona została lokalizacja wszystkich zrealizowanych projektów w gminach powiatu poznańskiego. Podstawowe informacje o projektach o numerach od 1 do 23 zostały zawarte w załączniku 1.

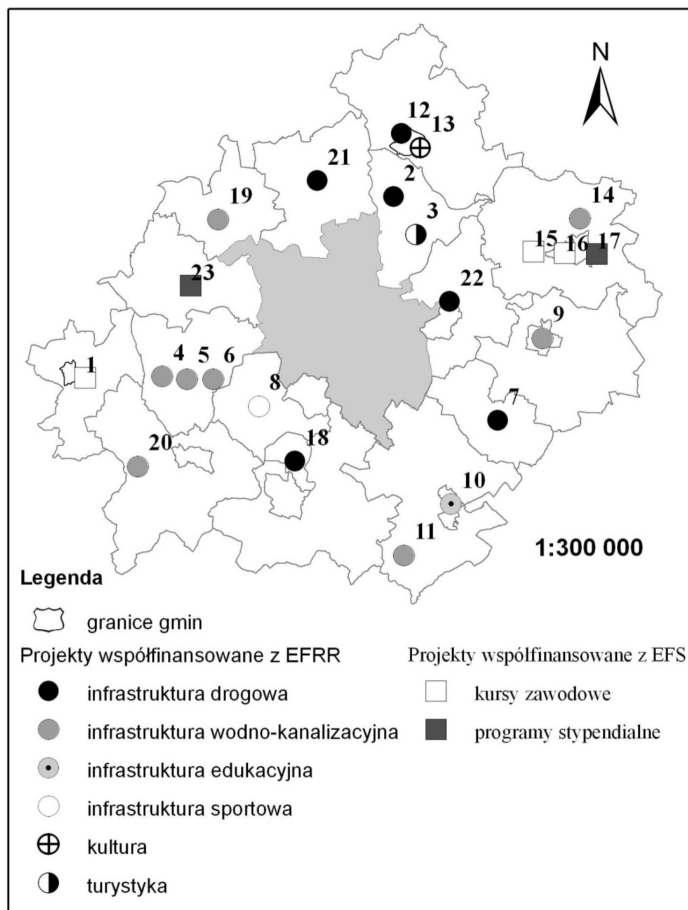
Ryc. 5. Struktura projektów zrealizowanych w gminach powiatu poznańskiego w ramach priorytetu 1 i 3 ZPORR (w latach 2004–2008)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego (2009 r.).

Tabela 3. Struktura projektów zrealizowanych w gminach powiatu poznańskiego w ramach priorytetu 1 i 3 ZPORR w latach 2004–2008

Typ projektu	Priorytet 1	Priorytet 3	Priorytet 1 i 3
infrastruktura drogowa	1	5	6
infrastruktura wodno-kanalizacyjna	1	7	8
hale sportowe	–	1	1
szkoły	–	1	1
biblioteki	–	1	1
rewitalizacja	–	0	0
informatyzacja	0	0	0
turystyka	–	1	1
Suma	2	16	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz Wojewódzkim Urzędzie Pracy (2009 r.).

Ryc. 6. Lokalizacja projektów zrealizowanych w ramach ZPORR w gminach powiatu poznańskiego w latach 2004-2009

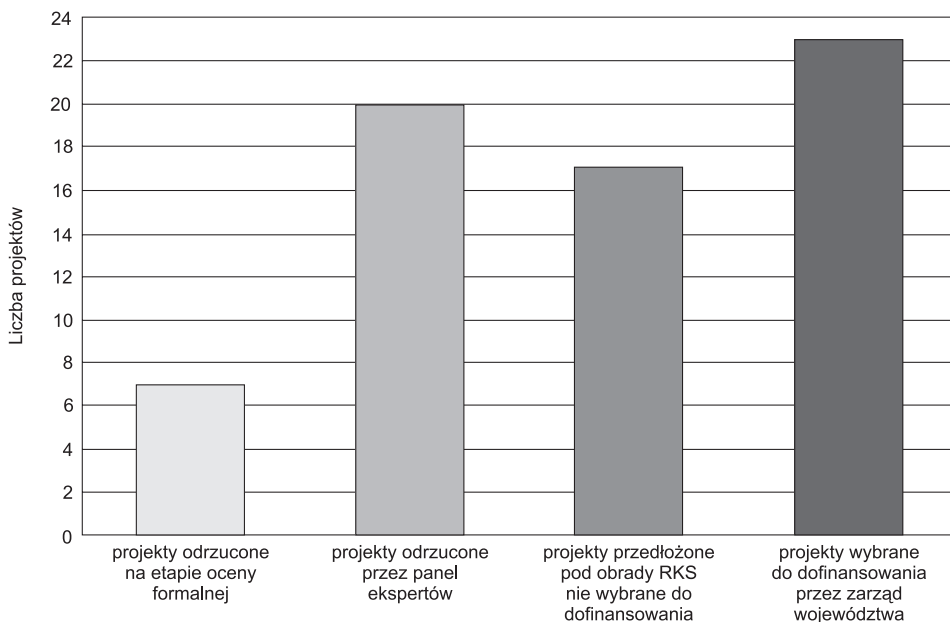
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego (2009 r.) oraz www.geoportal.gov.pl – Państwowy Rejestr Granic (2010 r.).

Okres funkcjonowania ZPORR był czasem uczenia się aplikowania o środki unijne. Podczas pierwszej weryfikacji wniosku aplikacyjnego, czyli sprawdzania go pod względem formalnym, odpadło siedem wniosków (10,45%). Najwięcej wniosków zostało odrzuconych na kolejnym etapie, tj. podczas oceny merytoryczno-technicznej wniosku (29,85%). Blisko co trzeci projekt został wybrany do dofinansowania przez zarząd województwa (34,33%). Mimo pozytywnego przejścia etapu oceny formalnej i merytoryczno-technicznej do dofinansowania nie zostało wybranych siedemnaście projektów, czyli co czwarty wniosek (25,37%). Powodem były ograniczone środki w ramach ZPORR. Władze gmin w ankiecie zwracały uwagę, że alokacja zasobów finansowych była niewystarczająca w stosunku do potrzeb samorządów terytorialnych.

5. Efektywność samorządów

Kolejnym etapem postępowania badawczego jest próba oceny efektywności działań jednostek samorządu lokalnego w zakresie pozyskiwania środków ZPORR. W tym celu najpierw ustalono pozycję gminy według wartości pozyskanego dofinansowania oraz wartości zrealizowanych projektów ogółem.

Piętnaście wymienionych wcześniej gmin pozyskało łącznie 32 324 735,97 zł (w tym: 31 889 301,44 zł z EFRR oraz 435 434,53 zł z EFS) na dofinansowanie realizacji dwudziestu trzech projektów w ramach ZPORR. Średni poziom dofinansowania uzyskanego przez gminy osiągnął wielkość 53,82% wartości całkowitej danej inwestycji (iloraz wartości otrzymanego dofinansowania do wartości całkowitej projektu). Gmina Swarzędz, mimo realizacji tylko jednego projektu, otrzymała 6 277 168,35 zł, co stanowiło najwyższą kwotę dofinansowania. Gmina ta pozyskała prawie 1/5 wszystkich środków, które otrzymały łącznie gminy powiatu poznańskiego. Na wartość dofinansowania inwestycji gminy Swarzędz wpłynęła bardzo wysoka wartość całkowita projektu. „Budowa dwupoziomowego skrzyżowania w ul. Kirkora w Swarzędzu” kosztowała 9 609 000,00 zł. Na drugim miejscu znalazła się gmina Dopiewo, której także przyznano ponad sześć milionów złotych. Murowana Goślina otrzymała prawie dwa miliony złotych mniej (4 279 071,48 zł). Dopiero na czwartym miejscu sklasyfikowano „lidera” pod względem liczby projektów, czyli gminę Pobiedziska (3 877 726,46 zł). Na ten fakt

Ryc. 7. Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu w ramach ZPORR w gminach powiatu poznańskiego na poszczególnych etapach

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

wpłynął z pewnością rodzaj realizowanych w gminie projektów. Na trzy z czterech projektów zostały pozyskane środki w ramach priorytetu 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach”. Kwoty, które gmina pozyskała na realizację tzw. projektów miękkich lub społecznych, były zdecydowanie niższe niż wartości pojedynczych nawet inwestycji infrastrukturalnych w ramach priorytetu 1 i priorytetu 3 w wymienionych wcześniej gminach. Najmniej środków pozyskały władze gmin Tarnowo Podgórne (15 673,28 zł) oraz Buk (25 793,64 zł). Gmina Tarnowo Podgórne pozyskała 0,48% z sumy środków, które pozyskały wszystkie gminy powiatu poznańskiego. W obu tych przypadkach realizowane były również tzw. projekty społeczne w ramach priorytetu 2 (tab. 4, ryc. 5).

Następnie jednostki lokalne zostały uszeregowane według wartości projektów ogółem. Wartość całkowita wszystkich zrealizowanych projektów w gminach powiatu poznańskiego wynosiła 60 061 796,59 zł (59 476 902,69 zł projekty współfinansowane z EFRR oraz 584 893,90 zł projekty współfinansowane z EFS). Gmina Dopiewo zajęła pierwsze miejsce wśród gmin powiatu poznańskiego pod względem wartości całkowitej zrealizowanych projektów w ramach ZPORR. Łączna wartość całkowita trzech inwestycji w tej gminie wyniosła 13 977 273,95 zł. Na drugiej

Tabela 4. Projekty zrealizowane w ramach ZPORR w gminach powiatu poznańskiego (lata 2004–2009)

Gmina	Liczba zrealizowanych projektów	Wartość całkowita projektów (w zł)	Wartość dofinansowania z EFRR lub EFS	
			w zł	w %
Buk	1	34 757,72	25 793,64	74,21
Czerwonak	2	2 426 218,61	1 774 706,36	73,15
Dopiewo	3	13 977 273,95	6 155 694,20	44,04
Kleszczewo	1	960 834,58	680 802,45	70,86
Komorniki	1	7 003 100,57	575 709,22	8,22
Kostrzyn	1	170 760,84	111 387,62	65,23
Kórnik	2	4 041 458,74	2 901 812,24	71,80
Luboń	0	0,00	0,00	0,00
Mosina	0	0,00	0,00	0,00
Murowana Goślina	2	7 910 230,46	4 279 071,48	54,10
Pobiedziska	4	5 172 115,98	3 877 726,46	74,97
Puszczykowo	1	4 669 846,68	3 201 206,53	68,55
Rokietnica	1	1 485 926,30	912 863,94	61,43
Stęszew	1	1 462 906,45	699 369,92	47,81
Suchy Las	1	1 114 333,71	835 750,28	75,00
Swarzędz	1	9 609 000,00	6 277 168,35	65,33
Tarnowo Podgórne	1	23 032,00	15 673,28	68,05
Powiat poznański (suma)	23	60 061 796,59	32 324 735,97	53,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

pozycji znalazła się gmina Swarzędz. Gminy wymieniły się lokatami (w odniesieniu do pozyskanej kwoty dofinansowania). Na trzecim miejscu, jak w klasyfikacji według wartości dofinansowania, znalazła się gmina Murowana Goślina. Ostatnich pięć pozycji w obu tabelach zajęły te same gminy (Luboń, Mosina, Tarnowo Podgórne, Buk, Kostrzyn) (tab. 4, ryc. 8, 9).

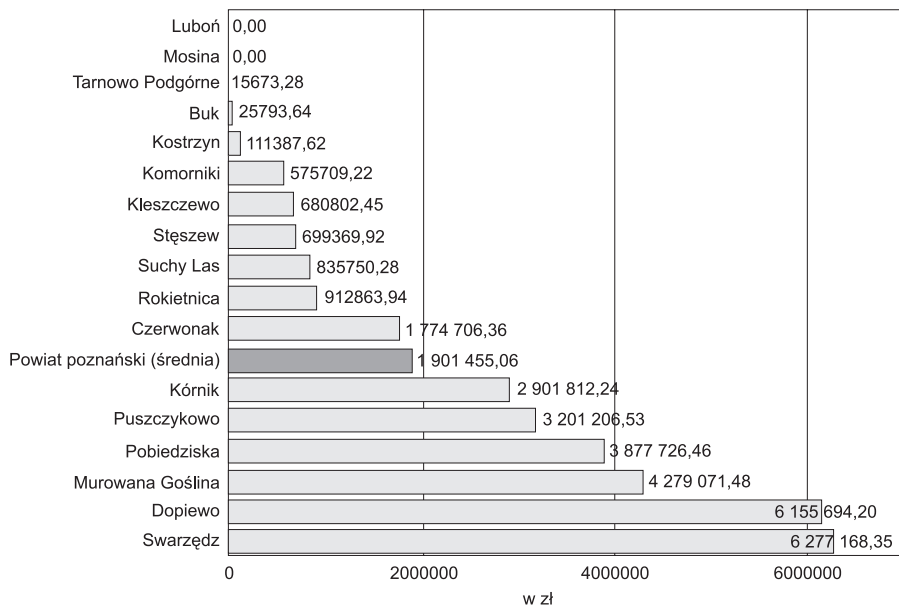
Srednio wsparcie z funduszy strukturalnych przypadające na jeden projekt realizowany w powiecie poznańskim osiągnęło wartość 1 405 423,30 zł. Biorąc pod uwagę tylko projekty infrastrukturalne w ramach priorytetu 1 i 3, które były współfinansowane z EFRR, wartość dotacji wynosiła średnio 1 771 627,86 zł. Z kolei projekty społeczne w ramach priorytetu 2 współfinansowane ze środków EFS otrzymały średnio dofinansowanie na poziomie 87 086,91 zł.

W celu porównania efektywności gmin w pozyskiwaniu środków unijnych kwoty uzyskanego dofinansowania projektów zostały przeliczone w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki terytorialnej. Władze gmin powiatu poznańskiego pozyskały średnio dofinansowanie na poziomie 109,56 zł na jednego mieszkańca. Zdecydowanie najbardziej efektywne w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych

Tabela 5. Uzyskane dofinansowanie w ramach ZPORR w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gminach powiatu poznańskiego (lata 2004–2009)

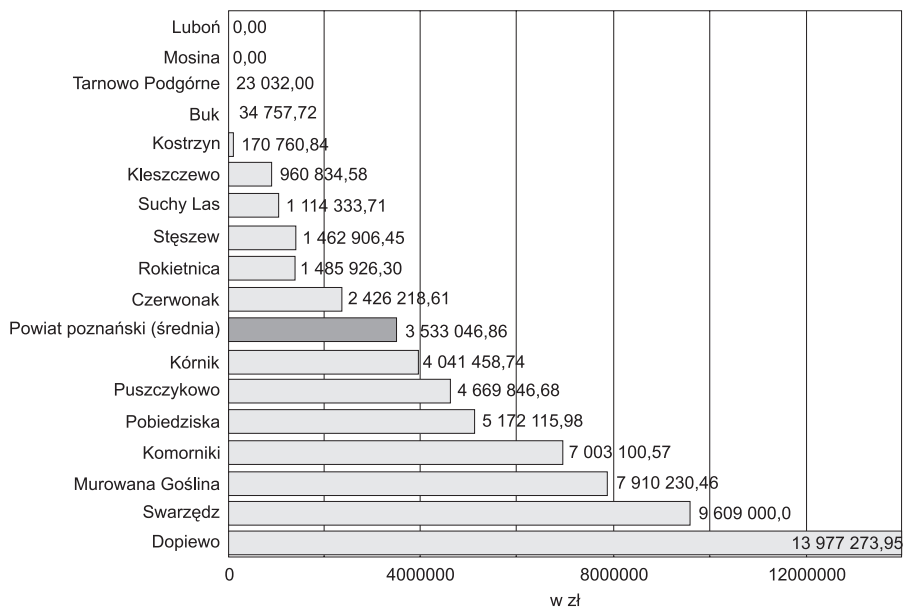
Jednostka terytorialna	Wartość dofinansowania z funduszy unijnych (w zł)	Liczba mieszkańców (w 2006 r.)	Wartość dofinansowania na mieszkańca (w zł)
Buk	25 793,64	11 921	2,16
Czerwonak	1 774 706,36	23 908	74,23
Dopiewo	6 155 694,20	14 351	428,94
Kleszczewo	680 802,45	5 517	123,40
Komorniki	575 709,22	14 765	38,99
Kostrzyn	111 387,62	15 557	7,16
Kórnik	2 901 812,24	18 017	161,06
Luboń	0,00	27 142	0,00
Mosina	0,00	25 287	0,00
Murowana Goślina	4 279 071,48	15 777	271,22
Pobiedziska	3 877 726,46	16 464	235,53
Puszczykowo	3 201 206,53	9 349	342,41
Rokietnica	912 863,94	9 681	94,29
Stęszew	699 369,92	13 984	50,01
Suchy Las	835 750,28	13 461	62,09
Swarzędz	6 277 168,35	40 891	153,51
Tarnowo Podgórne	15 673,28	18 967	0,83
Powiat poznański (suma)	32 324 735,97	295 039	109,56

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

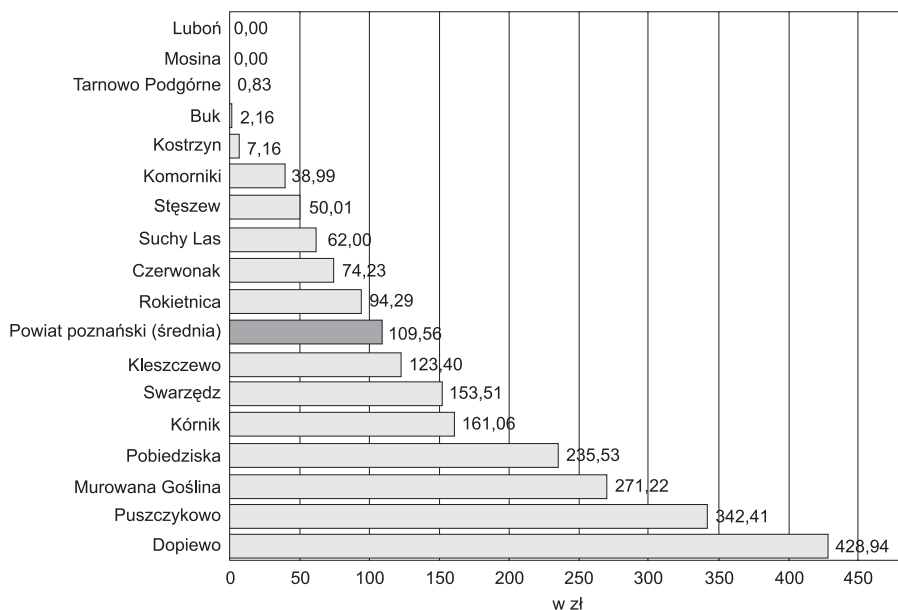
Ryc. 8. Pozycja gmin powiatu poznańskiego według wartości pozyskanego dofinansowania w ramach ZPORR (lata 2004–2009)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

Ryc. 9. Pozycja gmin powiatu poznańskiego według wartości całkowitej projektów współfinansowanych w ramach ZPORR (lata 2004–2009)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

Ryc. 10. Wartości pozyskanego dofinansowania w ramach ZPORR w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gminach powiatu poznańskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (2009 r.).

w przeliczeniu na jednego mieszkańca były gminy Dopiewo (428,94 zł), Puszczykowo (342,41 zł), Murowana Goślina (271,22 zł) i Pobiedziska (235,53 zł). Z drugiej strony grupę gmin „bez projektu” tworzą Luboń oraz Mosina. Bardzo niewielką sumę środków pozyskały gminy Tarnowo Podgórne (0,83 zł), Buk (2,16 zł), Kostrzyn (7,16 zł), Komorniki (38,99 zł), Stęszew (50,01 zł) (tab. 5, ryc. 10).

6. Podsumowanie

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego był najważniejszym instrumentem polityki regionalnej w pierwszych latach członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Okres funkcjonowania tego programu był dla władz samorządowych ważny nie tylko z punktu widzenia dostępności do środków strukturalnych, ale również z punktu widzenia nabywania nowych doświadczeń w zakresie aplikowania o środki unijne.

Proces wyboru i realizacji projektów w latach 2004–2008 ramach środków ze ZPORR był jawny. Wszystkie gminy wchodzące w skład powiatu poznańskiego były aktywne w sięganiu po wsparcie z funduszy strukturalnych. Złożyły łącznie sześćdziesiąt dziewięć wniosków o dofinansowanie realizacji projektów. Procedurę konkursową przeszedł pozytywnie co trzeci wniosek aplikacyjny. Grupę tzw. „gmin bez projektu”, a więc gmin nieskutecznych w okresie funkcjonowania ZPORR tworzyły Luboń i Mosina.

Alokacje funduszy pomocowych nie zaspokoiły wszystkich potrzeb samorządów terytorialnych. Władze gmin muszą o nie konkurować – na poziomie jakości dokumentacji aplikacyjnej oraz skali wnioskowanej inwestycji. Potwierdza to liczba dwudziestu siedmiu wniosków, które zostały odrzucone na etapie oceny formalnej i merytoryczno-technicznej (40,30% ogółu wniosków). Mimo pozytywnego przejścia etapu oceny formalnej i merytoryczno-technicznej do dofinansowania nie zostało wybranych siedemnaście projektów, czyli co czwarty wniosek (25,37%). Powodem były ograniczone środki w ramach ZPORR.

Władze gmin z powiatu poznańskiego składały najczęściej wnioski o dofinansowanie realizacji projektów, które dotyczyły najpilniejszych potrzeb mieszkańców, czyli poprawy jakości i dostępności dróg oraz poprawy wyposażenia terenu gmin w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Na dużo mniejsze zainteresowanie władz gmin projektami społecznymi wpłynęła z pewnością dużo niższa wysokość środków, które można było pozyskać. Mimo niższych wartości całkowitych projektu procedura aplikowania, realizacja i rozliczanie projektu wyglądały podobnie jak w przypadku większych projektów infrastrukturalnych.

Struktura wybranych do współfinansowania projektów jest bardzo podobna do struktury złożonych wniosków aplikacyjnych. Należy także zauważyć, że składane wnioski o dofinansowanie realizacji projektu dotyczyły ważnych dla samorządów inwestycji, gdyż także te projekty, na które gminy nie pozyskały żadnych środków zewnętrznych, zostały w większości wykonane, ale w dłuższym okresie³.

Samorządy szczebla lokalnego wchodzące w skład powiatu poznańskiego zrealizowały łącznie dwadzieścia trzy projekty przy wsparciu funduszy strukturalnych. Całkowita wartość zrealizowanych projektów w ramach ZPORR osiągnęła poziom 60 061 796,59 zł (59 476 902,69 zł projekty współfinansowane z EFRR oraz 584 893,90 zł projekty współfinansowane z EFS). Wartość otrzymanego wsparcia wyniosła 32 324 735,97 zł (w tym: 31 889 301,44 zł z EFRR oraz 435 434,53 zł z EFS). W związku z brakiem możliwości odniesienia tych wartości dla średniej dla wielkopolskich gmin, kwoty pozyskanego dofinansowania odniesiono do wartości wydatków inwestycyjnych gmin w latach 2004–2006. Wartość dofinansowania uzyskana w ramach ZPORR wyniosła średnio 6,75% ogółu wydatków inwestycyjnych gmin.

Jeszcze większe możliwości otworzyły się przed gminami powiatu poznańskiego w obecnym okresie programowania, tj. latach 2007–2013. W związku z tym w pracy została podjęta próba oceny okresowej skuteczności gmin powiatu poznańskiego w pozyskiwaniu funduszy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Analiza została oparta na informacjach uzyskanych z badania ankietowego oraz danych uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Dwadzieścia wniosków o dofinansowanie realizacji projektów złożonych przez samorządy otrzymało dofinansowanie (podpisane zostały umowy). Kolejne trzy wnioski aplikacyjne zostały wstępnie wybrane do dofinansowania w ramach konkursu preselekcyjnego w ramach działania 1.7 „Przygotowanie terenów inwestycyjnych” w maju 2009 r. (załącznik 2).

³ Wynik badania ankietowego przeprowadzonego w urzędach gmin z powiatu poznańskiego.

Władze gmin z powiatu poznańskiego zamierzają nadal aplikować o środki w ramach WRPO. Najczęściej wskazywano zainteresowanie projektami drogowymi oraz z zakresu lokalnej infrastruktury społecznej. Ponadto niektóre gminy wiejskie zainteresowane są także środkami w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w szczególności na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną (w ramach środków Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich, Wspólna Polityka Rolna UE).

Na dzień 15 sierpnia 2010 r. grupę „gmin bez projektu” tworzą cztery gminy: Dopiewo, Komorniki, Mosina i Suchy Las. Samorzady te były aktywne, ale nieskuteczne w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych w ramach WRPO. Należy zauważyć, że także w tej perspektywie finansowej gmina Mosina jest nieskuteczna. Z kolei gmina Dopiewo, która była swojego rodzaju liderem w okresie funkcjonowania ZPORR, nie pozyskała na razie żadnych środków.

Artykuł został napisany na podstawie pracy magisterskiej pt. „Analiza i ocena aktywności jednostek samorządu terytorialnego w powiecie poznańskim w sięganiu po wsparcie z funduszy unijnych w latach 2004–2008”. Praca została wykonana w Zakładzie Polityki Regionalnej i Integracji Europejskiej pod kierunkiem prof. zw. dr. hab. Tadeusza Strykiewicza. Recenzentem był prof. UAM dr. hab. Tomasz Kaczmarek. Egzamin magisterski odbył się 24.06.2010 r. na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Literatura

- Adamczyk A., Borkowski J. (red.) 2005. Regionalizm, polityka regionalna i fundusze strukturalne w Unii Europejskiej. CEUW, Warszawa.
- Churski P. 2008. Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań.
- Dziurbejko T. 2006. Planowanie rozwoju gminy jako instrument pozyskiwania funduszy pomocowych Unii Europejskiej. Diffin, Warszawa.
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004–2006 (Dz.U. z 30 maja 2006 r. nr 102, poz. 706).
- Parysek J.J. 2001. Podstawy gospodarki lokalnej. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań.

Analysis and assessment of the activity of local governments in obtaining European Union funding in Poznań poviát over the years 2004–2008

Abstract: The aim of the article is assessment of Poznań poviát local governments' activity in obtaining the EU funding over the years 2004–2008. An attempt has been made to diagnose the role of the resources attainable within the Integrated Operational Programme of Regional Development in executing assignments undertaken by gminas. Analysis of the projects' structure and an attempt of assessment of the activity, efficiency and effectiveness of the gminas' authorities in Poznań poviát in obtaining financial aid within the IOPRD been made. IOPRD has been the most important device of regional policy in

the first years of Poland's membership in the European Union. What is more, the period of IOPRD's functioning for local authorities has been a time of learning applying for the EU funding.

Key words: regional policy, the Integrated Programme of Regional Development, Poznań powiat, activity, efficiency, effectiveness

Załącznik 1. Lista zrealizowanych projektów w ramach ZPORR w gminach powiatu poznańskiego (stan na 31.10.2009 r.)

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Numer i nazwa działania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Wartość dofinansowania (w zł)	Źródło dofinansowania	Dofinansowanie projektu w % ³	Data zakończenia projektu
1	Buk	Prawo jazdy na samochody ciężarowe dla osób odchodzących z rolnictwa	2.3. Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa	34 757,72	25 793,64	EFS	74,2	2006
2	Czerwonak	Modernizacja dróg gminnych wraz z budową kanalizacji deszczowej w Owińskach	3.1. Obszary wiejskie	2 162 992,01	1 580 286,41	EFRR	73,1	31.01.2006
3	Czerwonak	Budowa systemu informacji turystycznej gminy Czerwonak wraz z infrastrukturą informacyjno-recepcyjną	3.1. Obszary wiejskie	263 226,60	194 419,95	EFRR	73,9	30.12.2006
4	Dopiewo	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dopiewie etap II	3.1. Obszary wiejskie	7 264 615,32	3 171 635,96	EFRR	43,7	30.09.2008
5	Dopiewo	Budowa ujęcia i stacji uzdatniania wody w miejscowości Joanka	3.1. Obszary wiejskie	4 807 549,53	1 555 226,42	EFRR	32,3	1.06.2008
6	Dopiewo	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zakrzewo	3.1. Obszary wiejskie	1 905 109,10	1 428 831,82	EFRR	75,0	7.08.2006
7	Kleszczewo	Budowa ul. Różanej w Tulcach wraz z odwodnieniem	3.1. Obszary wiejskie	960 834,58	680 802,45	EFRR	70,9	27.06.2005
8	Komorniki	Budowa sali sportowej pełnowymiarowej przy gimnazjum w Komornikach	3.5. Lokalna infrastruktura społeczna	7 003 100,57	575 709,22	EFRR	8,2	14.12.2007
9	Kostrzyn	Budowa sieci kanalizacji w Kostrzynie-Rynek część wschodnia	3.1. Obszary wiejskie	170 760,84	111 387,62	EFRR	65,2	30.06.2005

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Numer i nazwa działania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Wartość dofinansowania (w zł)	Źródło dofinansowania	Dofinansowanie projektu w % ³	Data zakończenia projektu
10	Kórnik	Budowa przedszkola dla 150 dzieci w Kórniku przy ul. Profesora Zbigniewa Steckiego	3.5. Lokalna infrastruktura społeczna	3 283 047,07	2 333 003,49	EFRR	71,1	16.08.2005
11	Kórnik	Budowa sieci wodociągowej od miejscowości Orkowo w gminie Śrem do wsi Czmoniec, Trzykolne Młyny i Radzewo w gminie Kórnik	3.1. Obszary wiejskie	758 411,67	568 808,75	EFRR	75,0	25.10.2007
12	Murowana Goślina	Budowa nowych ulic na terenie miasta Murowana Goślina	3.1. Obszary wiejskie	4 406 548,19	2 785 305,84	EFRR	63,2	31.12.2006
13	Murowana Goślina	Modernizacja i rozbudowa budynku zabytkowego ratusza w Murowanej Goślinie na potrzeby działalności biblioteki publicznej	3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji	3 503 682,27	1 493 765,64	EFRR	42,6	22.06.2008
14	Pobiedziska	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pomaranowice z przysiółkami	1.2. Infrastruktura ochrony środowiska	4 645 011,80	3 483 758,85	EFRR	75,0	6.09.2007
15	Pobiedziska	Agroturystyka szansą rozwoju usług turystycznych na terenach wiejskich gmin położonych przy Szlaku Piastowskim	2.1. Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie	257 999,25	193 499,44	EFSS	75,0	2006

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Numer i nazwa działania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Wartość dofinansowania (w zł)	Źródło dofinansowania	Dofinansowanie projektu w % ³	Data zakończenia projektu
16	Pobiedziska	Największy atut regionu – wykwalifikowani pracownicy	2.1. Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie	249 528,93	187 146,70 zł	EFS	75,0	2006
17	Pobiedziska	Pomoc stypendialna dla uczniów klas ponadgimnazjalnych z terenów wiejskich w Zespole Szkół im. Konst. 3 Maja w Pobiedziskach-Letnisku	2.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne	19 576,00	13 321,47	EFS	68,1	2006
18	Puszczykowo	Modernizacja ulicy Poznańskiej w mieście Puszczykowo	3.1. Obszary wiejskie	4 669 846,68	3 201 206,53	EFRR	68,6	30.05.2008
19	Rokietnica	Budowa kanalizacji w miejscowości Kiekrz ul. Kierska i Podjazdowa	3.1. Obszary wiejskie	1 485 926,30	912 863,94	EFRR	61,4	30.07.2005
20	Stęszew	Budowa sieci wodociągowej w Antoninie oraz remont sieci wodociągowej na terenie gminy Stęszew	3.1. Obszary wiejskie	1 462 906,45	699 369,92	EFRR	47,8	20.11.2005
21	Suchy Las	Modernizacja-remont nawierzchni ul. Bogusławskiego w Suchym Lesie	3.1. Obszary wiejskie	1 114 333,71	835 750,28	EFRR	75,0	14.10.2004

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Numer i nazwa działania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Wartość dofinansowania (w zł)	Źródło dofinansowania	Dofinansowanie projektu w % ³	Data zakończenia projektu
22	Swarzędz	Budowa dwupoziomowego skrzyżowania w ul. Kirkora w Swarzędzu	1.1. Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego (1.1.1. Infrastruktura drogowa)	9 609 000,00	6 277 168,35	EFRR	65,3	20.06.2008
23	Tarnowo Podgórne	Pomoc stypendialna dla uczniów z terenów wiejskich, którzy uczęszczają do LO w Tarnowie Podgórnych	2.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne	23 032,00	15 673,28	EFES	68,1	2006

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Listy realizowanych i zrealizowanych projektów w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na obszarze województwa wielkopolskiego” (Wielkopolski Urząd Wojewódzki) oraz informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Poznaniu (2009 r.)

Załącznik 2. Lista realizowanych projektów w ramach WRPO w gminach powiatu poznańskiego (stan na 15.08.2010 r.)

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Działanie	Całkowita wartość projektu (zł)	Wartość dofinansowania projektu (zł)	Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
1	Buk	Kompleksowe uzbrojenie terenów aktywności gospodarczej w Niepruszewie – gmina Buk	1.7. Przygotowanie terenów inwestycyjnych	3 095 146,64	2 011 845,31	16.10.2009	31.08.2010
2	Buk	Remont drogi gminnej nr 324011P ul. Dworcowej w Buku	2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	1 128 240,19	564 120,09	17.07.2007	10.10.2010
3	Buk	Budowa kanalizacji sanitarnej – etap III w aglomeracji Buk	3.4. Gospodarka wodno-ściekowa	10 554 373,81	4 947 188,24	14.05.2008	30.11.2011
4	Czerwonak	Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy Czerwonak – uzbrojenie terenów aktywności gospodarczej w miejscowości Bolechowo	1.7. Przygotowanie terenów inwestycyjnych	3 375 598,00	2 192 565,70	Uchwała nr 2582/2009 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 maja 2009 r. w sprawie: wstępnego wyboru wniosków preselekcyjnych do dofinansowania	30.09.2010
5	Kleszczewo	Remont drogi gminnej nr 329024 P na odcinku Krzyżowniki–Śródka z przebudową infrastruktury towarzyszącej oraz budową oświetlenia.	2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	1 932 844,52	966 422,26	23.12.2008	30.09.2010
6	Kleszczewo	Zagospodarowanie terenu parku w Kleszczewie dla celów rekreacyjnych	6.1. Turystyka	1 418 365,31	874 075,67	30.05.2008	31.12.2011

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Działanie	Całkowita wartość projektu (zł)	Wartość dofinansowania projektu (zł)	Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
7	Kostrzyn	Budowa obwodnicy Kostrzyna – ul. Okrężnej i Zbożowej od drogi powiatowej nr 2409P do drogi krajowej nr 92	2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	7 158 687,10	1 929 313,76	19.11.2009	30.06.2011
8	Kórnik	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Kórnika poprzez budowę promenady nad Jeziorem Kórnickim i ścieżki turystyczno-edukacyjnej Drzewa Świata w Arboretum	6.1. Turystyka	2 822 074,24	1 834 348,25	22.04.2008	13.12.2010
9	Luboń	Budowa parku sportowo-rekreacyjnego w mieście Luboń	6.1. Turystyka	1 125 321,31	731 458,85	1.03.2010	31.12.2010
10	Luboń	Budowa obwodnicy miejskiej – modernizacja dróg gminnych w mieście Luboń na odcinku ulic Krętej-Polnej-Poznańskiej	2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	15 947 034 ,27	6 971 670,00	21.12.2009	30.08.2012
11	Murowana Goślina	Modernizacja drogi gminnej w ciągu ul. Polnej w Murowanej Goślinie	2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	6 101 748,54	2 704 699,27	31.01.2008	30.04.2010

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Działanie	Całkowita wartość projektu (zł)	Wartość dofinansowania projektu (zł)	Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
12.	Pobiedziska	Budowa kompleksu sportowo-edukacyjnego przy Zespole Szkół w Pobiedziskach	5.2. Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym kształcenia ustawicznego	12 942 682,53	5 747 646,62	5.11.2008	30.11.2010
13	Pobiedziska	Uzbrojenie terenów aktywizacji gospodarczej na wschód od Pobiedzisk poprzez budowę drogi, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz wodociągu	1.7. Przygotowanie terenów inwestycyjnych	4 670 413,49	2 218 643,72	Uchwała nr 2582/2009 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 maja 2009 r. w sprawie: wstępnego wyboru wniosków preselekcyjnych do dofinansowania	30.06.2010
14	Puszczykowo	Przebudowa przyziemia budynku dawnej szkoły na potrzeby realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puszczykowie	5.4. Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej	917 776,46	497 608,47	11.12.2008	30.06.2010
15	Puszczykowo	Utworzenie Centrum Eko-Info w Puszczykowie – wiedza o bogactwie przyrodniczym Wielkopolskiego Parku Narodowego i Mikroregionu WPN	3.3. Wsparcie ochrony przyrody	221 511,33	155 057,93	18.01.2010	30.06.2010
16	Puszczykowo	Modernizacja ciągu drogowego w Puszczykowie pomiędzy drogą wojewódzką nr 430 a WPN	2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	2 804 244,07	1 402 122,03	18.03.2010	30.09.2010
17	Rokietnica	Budowa gimnazjum w miejscowości Rokietnica przy ul. Trakt Napoleoński, działka nr 56/2	5.2. Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym kształcenia ustawicznego	8 614 548,53	4 285 314,26	30.12.2009	30.09.2011

Lp.	Gmina	Tytuł projektu	Działanie	Całkowita wartość projektu (zł)	Wartość dofinansowania projektu (zł)	Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
18	Stęszew	Uzbrojenie terenu aktywizacji gospodarczej w miejscowości Strykowo	1.7. Przygotowanie terenów inwestycyjnych	1 033 340,00	671 671,00	Uchwała nr 2582/2009 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 maja 2009 r. w sprawie: wstępnego wyboru wniosków preselekcyjnych do dofinansowania	
19	Swarzędz	Zakup nowego taboru w ramach systemu transportu publicznego miasta i gminy Swarzędz	2.5. Rozwój miejskiego transportu zbiorowego	6 250 000,00	5 000 000,00	10.05.2010	9.07.2010
20	Swarzędz	Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie Swarzędza	6.1. Turystyka	2 650 000,00	1 503 064,69	17.04.2008	31.12.2010
21	Tarnowo Podgórne	Poprawa dostępności do ponadregionalnego układu drogowego przez budowę obwodnicy Tarnowa Podgórnego	2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	11 905 509,58	3 950 391,80	9.11.2007	30.11.2010
22	Tarnowo Podgórne	Wsparcie techniczne Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie Podgórnym przez zakup pojazdu ratowniczo-gaśniczego ekologicznego	3.6. Poprawa bezpieczeństwa	760 760,80	456 456,48	24.02.2009	30.09.2010
23	Tarnowo Podgórne	Zagospodarowanie plaży Jeziora Lusowskiego	6.1. Turystyka	1 783 853,72	644 481,57	26.02.2009	30.06.2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego (15.08.2010 r.) oraz badania ankietowego.